

2. Статистичний збірник «Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України» за 2011 рік. Під редакцією Ю.М. Остапчука.
3. Статистичний збірник «Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України» за 2011 рік. Під редакцією Ю.М. Остапчука.
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання продовольчої безпеки" від 05.12.2007 № 1379.

***Аннотація.** В статті розглянуто проблему забезпечення національної продовольчої промисловістю продовольственої безпеки країни. Здійснено порівняння індексів виробництва в промисловості та в харчовій галузі, визначено частку харчової галузі в структурі виробництва України в регіональному розрізі, проаналізовано динаміку витрат домогосподарств, визначено співвідношення фактичного споживання продуктів харчування відповідним нормам. Здійснено висновки про спроможність харчової промисловості забезпечувати продовольствену безпеку.*

***Ключові слова.** Продовольствена безпека, харчова промисловість, норми споживання, індикатори продовольственої безпеки.*

***Summary.** The problem of providing domestic food industry of food safety of country is considered in the article. Comparison of indexes of production is carried out in industry and in food industry, certainly specific gravity of food industry in the pattern of production of Ukraine in a regional cut, the dynamics of charges of domokhozyaystv is analysed, correlation of actual consumption of food the proper norms stuffs is certain. Conclusions are carried out about ability of food industry to provide food safety.*

***Keywords.** Food safety, food industry, norms of consumption, indicators of food safety.*

УДК 631.162:631.115

Кучеркова С.О.
к.е.н., доцент
Таврійський ДАТУ

ПОДАТКОВА ЗНИЖКА НА НАВЧАННЯ: НЮАНСИ ВІДШКОДУВАННЯ

***Анотація.** В статті розкривається сутність податкової знижки на навчання, хто має право скористатися нею, правила обчислення і заповнення Декларації про доходи та майновий стан.*

***Ключові слова:** податки, податок на доходи, податкова знижка, витрати на навчання, заробітна плата, декларація.*

Постановка проблеми. З розвитком ринкових відносин податковий облік стає одним із основних видів обліку в державі. В наш час в Україні він є

домінуючим на рівні підприємств. Це пов'язано з тим, що закони, які приймаються з оподаткування, зобов'язують вести бухгалтерський облік своєї діяльності з обов'язком дотримання вимог фіскальної (податкової) служби України. Одним із загальнодержавних податків згідно ПКУ є податок на доходи фізичних осіб, який регламентується IV розділом Кодексу. Однією із складових при розрахунку, утриманню і перерахуванню ПДФО є податкова знижка. Вона дає змогу частину утриманого ПДФО повернути назад. Для цього розповімо в статті, хто може скористатися правом на податкову знижку, які витрати відносяться до податкової знижки і що потрібно для цього зробити.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню облік і звітність податків присвячені роботи вітчизняних науковців і практиків таких як Дем'яненко М.Я., Ткаченко Н.М., Огійчука М.Ф. тощо, але окремого дослідження сутності податкової знижки не проводилось у жодного.

Метою статті є дослідження теоретичних і практичних положень сутності податкової знижки саме на навчання і нюанси її повернення (відшкодування).

Виклад основного матеріалу. Згідно пп. 14.1.170 ПКУ податкова знижка (ПЗ) для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, – документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, [1] .

Тобто, зарплатний дохід ніхто не зменшує, просто переглядають оподатковувану величину, із якої повинні утримувати податок. А саме – перераховують її у бік зменшення, щоб 15% (17%) вираховували не зі всієї зарплати, а із зарплати за мінусом «особливих» витрат. Фізичній особі повертають різницю між податком, фактично утриманим із його зарплати протягом року, і розрахунковою величиною податку, отриманою після вирахування витрат.

Розмір витрат, які можна віднести до податкової знижки, не можуть перевищувати загального оподаткованого доходу у вигляді заробітної плати, отриманої від усіх роботодавців за мінусом єдиного внеску і податкової соціальної пільги (пп. 166.4.2 ПКУ), [1].

В поняття «заробітна плата» з метою оподаткування включаються безпосередньо заробітні виплати, а також суми оплати перших п'яти днів непрацездатності і лікарняних за рахунок соціальних фондів.

Отже, особи, які не отримували у звітному році заробітної плати, взагалі не мають право на податкову знижку.

Якщо платник податку не скористався правом на нарахування податкової знижки за наслідками звітного податкового року, таке право на наступні податкові роки не переноситься.

Платник податку має право включити до податкової знижки такі фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати:

- частину суми процентів, сплачених таким платником податку за користування іпотечним житловим кредитом;

- суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, у розмірі, що не перевищує 4 відсотки суми його загального оподаткованого доходу такого звітного року;

- суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів освіти для компенсації вартості здобуття середньої професійної або вищої освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, який не одержує заробітної плати, але дозволяється отримувати дохід за цивільно-правовими договорами;

- суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування такого платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення;

- суму витрат платника податку на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та пенсійних внесків, сплачених платником податку

страховику-резиденту, недержавному пенсійному фонду, банківській установі за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення, як такого платника податку, так і членів його сім'ї першого ступеня споріднення, які не перевищують (у розрахунку за кожний з повних чи неповних місяців звітного податкового року, протягом яких діяв договір страхування);

- суму витрат платника податку на:

оплату допоміжних репродуктивних технологій згідно з умовами, встановленими законодавством, але не більше ніж сума, що дорівнює третині доходу у вигляді заробітної плати за звітний податковий рік;

оплату вартості державних послуг, пов'язаних з усиновленням дитини, включаючи сплату державного мита;

- суму коштів, сплачених платником податку у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу, що належить платникові податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива;

- суми витрат платника податку на сплату видатків на будівництво (придбання) доступного житла, визначеного законом, у тому числі на погашення пільгового іпотечного житлового кредиту, наданого на такі цілі, та процентів за ним.

Для того щоб скористатися правом на податкову знижку на навчання потрібно в орган ДПС за місцем проживання (реєстрації) подати річну Податкову декларацію про майновий стан і доходи з додатком 8 в якій самостійно розрачується сума до повернення.

Декларація заповнюється на підставі Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу.

До податкової знижки включають фактично здійснені протягом звітного року платником податку витрати, які підтверджені відповідними платіжними і розрахунковими документами, зокрема квитанціями банків, копіями договорів тощо. В цих документах обов'язково повинна зазначатися сума (вартість)

послуг (в нашому випадку на навчання) і строк їх надання. Ці документи рекомендовано подати разом з Декларацією (копії). Оригінали таких документів потрібно зберігати протягом встановленого ПКУ строку давності – до 1095 днів, наступних за останнім днем граничного строку подання податкової декларації.

При цьому включити вартість навчання у ПЗ можна тільки тих навчальних закладів, які мають ліцензію Міністерства освіти, науки, молоді та спорту на таку діяльність.

До складу ПЗ не можна віднести витрати на:

- різні спеціалізовані курси;
- підготовчі курси при вступі до навчального закладу;
- навчання в ліцеях, гімназіях та інших навчальних закладах, які не належать до професійно-технічних або вищих;
- навчання в аспірантурі.

Разом з тим, витрати на навчання у магістратурі або інтернатурі можна віднести до податкової знижки.

Яку ж саме суму витрат на навчання можна включити в ПЗ?

Тут є певні обмеження. По-перше, сума витрат на навчання не повинна перевищувати загальний річний оподатковуваний дохід у вигляді заробітної плати. По-друге, розмір оплати на навчання, який дозволено віднести до ПЗ, не може перевищувати прожитковий мінімум для працездатних осіб на 1 січня звітного періоду, помножений на 1,4 і округлений до найближчих 10 грн. (тобто за 2012 р. – 1500 грн.), в розрахунку на кожного, хто навчається, на кожний повний або неповний місяць навчання. Зокрема, для студентів, які навчаються на денній формі із розрахунку на 10 місяців (тобто 15000 грн.), а на заочній, дистанційній формі навчання – 12 місяців (18000 грн.).

Приклад: У 2012 р. працівникові нарахували 90 тис. грн. зарплати. За рік утримали 3240 грн. єдиного внеску. Із заробітної бази - 86760 грн. (90000 грн. - 3240 грн.) - утримали 13014 грн. податку на доходи (податкової соціальної пільги не було). У 2012 р. ним витрачено на навчання 12 тис. грн., які повною

сумою можна віднести до ПЗ. Таким чином, податок повинні обчислити не з 86760 грн., а з 74760 грн. (86760 грн. - 12000 грн.), що складе 11214, 00 грн. (74760 грн. x 15%). З бюджету зобов'язані повернути різницю між фактично утриманим податком і податком, розрахованим з врахуванням ПЗ, а саме 1800 грн. (13014 грн. - 11214 грн.).

В Декларації витрати на навчання відносять до додатку 8 у строчку 03. При цьому в колонці 3 потрібно вказати реквізити документів, які підтверджують витрати, а в колонці 4 – загальну суму таких витрат, враховуючи вище зазначені обмеження.

Строки подання Декларації фізичною особою, яка забажала скористатися правом на податкову знижку – до кінця року, наступного за звітним.

Сума, яка розрахована до повернення повинна бути перерахована на банківський рахунок фізичної особи протягом 60 календарних днів після надходження Декларації в податкову інспекцію.

Податкова декларація подається до органу державної податкової служби за вибором платника податків, в один із таких способів:

- а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;
- б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- в) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством.

У разі надсилання податкової декларації поштою, платник податку зобов'язаний здійснити таке відправлення на адресу відповідного органу державної податкової служби не пізніше ніж за десять днів до закінчення граничного строку подання податкової декларації

Висновки. Отже, для того, щоб скористатися правом на податкову знижку на навчання, необхідно вести певний облік витрат, які повинні бути підтвержені документально і не перевищувати загальний оподатковуваний дохід у вигляді заробітної плати. Також, фізична особа повинна самостійно

розрахувати суму до повернення у Декларації і подати її до ДПІ за місцем проживання.

Література

1. Податковий Кодекс України // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

Аннотація. В статті розкривається сутність податкової скидки на навчання, хто має право воспользуватися нею, правила розрахунку та заповнення Декларації про доходи та майновий стан.

Ключевые слова: податки, податок на доходи, податкова скидка, витрати на навчання, зарплатна плата, декларація.

Summary. In article the essence of a tax discount for training, who has the right to use it, rules of calculation and filling of the Declaration on the income and a property status reveals.

Key words: taxes, tax on the income, tax discount, costs of training, salary, declaration.

УДК 339.138

Левків Г.Я.,
к.е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту
Львівського державного університету внутрішніх справ

МАРКЕТИНГ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АГРОПІДПРИЄМСТВАМИ У КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Анотація. У статті проаналізовано комплекс стратегічних рішень для вирішення проблемних питань маркетингу аграрних підприємств, а також розроблено модель кооперації (кластерного утворення) аграрних підприємств.

Ключові слова: агропідприємства, кластерні утворення, комплексний маркетинг, бенчмаркінг

Постановка проблеми. Агропідприємства перебувають у системі постійних динамічних змін конкурентного середовища. Значення маркетингового менеджменту агропідприємств важко переоцінити, оскільки він виступає останньою ланкою, що відображає ефективність їх діяльності.

Серед проблем маркетингового менеджменту аграрних підприємств – недостатній фокус на системі управління маркетингом, на ринках та клієнтах,